

Đôi nét về lịch sử và hoạt động CỦA HỘI CÁC NHÀ LƯU TRỮ HOA KỲ

Đã từ lâu, khi xuất hiện các nền văn minh còn ghi lại được cho đến ngày nay, tài liệu lưu trữ đã được sử dụng để phục vụ cho các mục đích của cá nhân và cộng đồng cũng như các mục đích thực tiễn khác. Tuỳ theo từng loại tài liệu, giá trị của tài liệu và trách nhiệm lưu giữ những tài liệu đó sẽ thuộc trách nhiệm của các học giả, của các tôn giáo hoặc do các cơ quan quản lý nhà nước. Tại châu Âu, trong suốt thời kỳ Trung đại, khi các triều đại phong kiến thống nhất được các quốc gia và các bộ luật bắt đầu được soạn thảo và ban hành nhiều, công việc lưu giữ càng trở nên cần thiết và được quan tâm thường xuyên. Dần dần về sau đó, sự thay đổi của xã hội và các chính quyền ở Âu châu đã tác động đến những phương thức quản lý và sử dụng tài liệu lưu trữ. Vào thời điểm của cuộc Cách mạng Pháp, tài liệu lưu trữ đã được thừa nhận rộng rãi là rất có giá trị bởi chúng được dùng để bảo vệ quyền lợi của người dân và những tài liệu đó phải được đưa ra cho công chúng nghiên cứu và sử dụng.

Những người Mỹ nhập cư đầu tiên đã mang theo mình những kiến thức lý luận và thực tiễn của việc lưu giữ tài liệu. Tài liệu lưu trữ về hôn nhân gia đình, giấy khai sinh và về các lễ rửa tội đã được nhà thờ và các dòng họ lưu giữ lại. Các nhà kinh doanh lưu giữ các sổ liệu thống kê về sản xuất kinh doanh, các nhà xây dựng và các nhân vật có tiếng trong xã hội lưu trữ lại một cách cẩn thận các tài liệu cá nhân như thư từ, nhật ký, hồi ký, tài liệu về đất đai... Khi ngày càng nhiều người đến Mỹ định cư thì tài liệu về quản lý con người càng gia tăng. Sau cuộc nội chiến của Hoa Kỳ (1775 - 1783 - ND), bản Hiến pháp đầu tiên của Hoa Kỳ đã thừa nhận rằng tài liệu phải được lưu trữ lại theo những kinh nghiệm học được từ Âu châu. Vào năm 1791, Hội Sử học bang

Massachusetts, Hội Sử học đầu tiên của Hoa Kỳ đã được thành lập để "bảo tồn các tài liệu của hiện tại cho cho các thế hệ mai sau". Các tổ chức tương tự từ trung ương đến địa phương đều theo cách đó được thành lập, trong đó nhiều tổ chức quan tâm đến việc thu thập tài liệu và hồi ký của các cá nhân cùng với tài liệu của chính quyền.

Tuy nhiên so với các hiệp hội Sử học, các kho lưu trữ được thành lập muộn hơn. Các kho lưu trữ này lại chú trọng đến việc lưu trữ tài liệu sao cho có hiệu quả nhất. Vào đầu những năm 1800, Hội Sử học bang Ohio đã đề ra các phương pháp bảo vệ tài liệu của mình là bảo quản tài liệu "trong các hòm kín bằng kim loại, được đánh số thứ tự và tạo mục lục để tra cứu mà không cần mở các hòm đó ra". Mỗi lưu trữ đều có cách riêng của mình để bảo quản tài liệu. Cho đến cuối thế kỷ XIX, nhiều vấn đề về lý luận và thực tiễn công tác lưu trữ đã được các hiệp hội chia sẻ với nhau. Hiệp hội Sử học Hoa Kỳ được thành lập năm 1884 đã tập trung sự quan tâm của mình vào việc chuẩn hoá hệ thống các tổ chức lưu trữ bằng cách tạo nhiều cơ hội để các lưu trữ giao lưu, học hỏi lẫn nhau. Hiệp hội Sử học Hoa Kỳ đã phát triển thêm nhiều tổ chức nhỏ như Ủy ban (lưu trữ) Tài liệu lịch sử, Ủy ban Lưu trữ công và vào năm 1909 đã thành lập *Diễn đàn các nhà lưu trữ*. Diễn đàn này tổ chức họp hàng năm để xem xét thành lập thêm các lưu trữ mới và giúp các lưu trữ đã có hoạt động tốt hơn. Trong suốt những năm 30 của thế kỷ XX, Cơ quan cải thiện việc làm (Works Progress Administration) của Tổng thống Hoa Kỳ Franklin D. Roosevelt đã thành lập các tổ chức như: *Nghiên cứu Tài liệu lịch sử* và *Nghiên cứu Tài liệu lưu trữ Liên bang* và sau đó vào năm 1934, Quốc hội Hoa Kỳ đã thành lập *Lưu trữ Quốc*

gia như một tổ chức cấp liên bang và hoạt động độc lập.

Hội các nhà lưu trữ Hoa Kỳ

Được sự thừa nhận và ủng hộ mạnh mẽ từ phía Chính phủ, thành viên của *Diễn đàn các nhà lưu trữ* đã nhận thức được rằng cần phải có sự phân biệt rạch ròi những người thường xuyên sử dụng tài liệu lưu trữ là các nhà sử học và học giả nói chung, các nhà lưu trữ, những người chịu trách nhiệm tổ chức, bảo vệ và quản lý tài liệu lưu trữ nói riêng. Các thành viên của Diễn đàn này cho rằng, chuyên môn của họ là một chuyên ngành khoa học riêng biệt và cần thiết phải thành lập riêng cho họ một hội nghề nghiệp để họ có điều kiện hơn trong việc phát triển nghề nghiệp của mình. *Hội các nhà lưu trữ Hoa Kỳ* (Society of American Archivists – viết tắt là SAA) được thành lập tháng 12 năm 1936 nhằm “... hoàn thiện hơn các nguyên lý của nền kinh tế lưu trữ và để tạo điều kiện thuận lợi trong việc hợp tác giữa các nhà lưu trữ và các cơ quan lưu trữ”. Hội này mở rộng phạm vi tham gia cho không chỉ các nhà lãnh đạo của các lưu trữ lớn, mà còn cho tất cả “những người tham gia vào công tác lưu trữ trong việc bảo quản và quản lý các tài liệu lưu trữ cũng như các tài liệu lịch sử khác”. Điều này nghĩa là, tất cả các lưu trữ với quy mô khác nhau, kể cả lưu trữ tư đến lưu trữ của các doanh nghiệp đều có thể tham gia vào Hội.

Ngay khi thành lập, SAA đã đi vào hoạt động nhanh chóng. Chủ tịch Hội là ông A.R. Newsome và một ban lãnh đạo do 124 thành viên và 4 tổ chức thành viên bầu ra. Trong năm đầu tiên, số thành viên đã tăng lên 243 cá nhân và tổ chức, SAA bắt đầu tổ chức hội nghị hàng năm. Tại hội nghị, tài liệu, thông tin được trao đổi và các vấn đề về tổ chức lưu trữ cũng được đưa ra thảo luận. Tại hội nghị được tổ chức vào tháng 6 năm 1937, Chủ tịch Hội, ông Newsome đã đề xuất một phương hướng hoạt động cho SAA (phương hướng hoạt động này còn tiếp tục được thực hiện cho đến ngày nay) là “*phần đầu trở thành một tổ chức nghề nghiệp tự lực của các nhà lưu trữ để giải quyết các vấn đề phức tạp (của lưu trữ)*” và

“*phần đầu quốc hữu hoá các thông tin và kỹ thuật lưu trữ*” và để tìm kiếm “*các giải pháp để giải quyết các vấn đề của lưu trữ bao gồm cả hợp tác đối ngoại với tất cả các cơ quan lưu trữ, với xã hội học tập và với toàn thể cộng đồng*”, và “*để khuyến khích phát huy các thành tựu của nghề nghiệp trong toàn Hoa Kỳ*”, SAA sẽ “*đề ra các tiêu chuẩn đào tạo và nâng cao hiệu quả của quản lý lưu trữ thông qua các hội nghị và xuất bản phẩm*”. Một trong những ấn phẩm đó là tạp chí *Các nhà lưu trữ Hoa Kỳ* (American Archivist) ấn bản lần đầu tiên vào năm 1938.

Các thành viên tình nguyện của SAA đã điều hành hoạt động của tổ chức này trong suốt những năm cuối cùng của giai đoạn đại khủng hoảng kinh tế thế giới (bắt đầu từ năm 1928 - ND) và chiến tranh thế giới thứ hai. Khi chiến tranh kết thúc, SAA đã ủng hộ mạnh mẽ sự thành lập *Hội đồng Lưu trữ Quốc tế* (International Council on Archives - viết tắt là ICA) để thúc đẩy trao đổi nghề nghiệp giữa các lưu trữ trong nước và quốc tế.

Từ những năm 1950, SAA tập trung vào việc phát triển các tiêu chuẩn chuyên nghiệp và ngay từ đầu những năm 1960, Hội đã bắt đầu có ý thức chia sẻ thông tin về những thách thức, khó khăn trong việc quản lý tài liệu hình thành từ máy tính. Trong những năm 1970, SAA ấn bản nhiều sách hướng dẫn cho việc đào tạo đại học về lưu trữ, bắt đầu tổ chức các khoá đào tạo và hội thảo thường xuyên về các kỹ thuật và quản lý về lưu trữ. Trong thời gian này, SAA cũng ấn hành những cuốn sổ tay đầu tiên đề cập đến những quy trình/ngành vụ cơ bản của công tác lưu trữ. Thành viên của SAA tăng lên đáng kể trong những năm 1970 và đầu những năm 1980. Một số ban, tiểu ban chuyên ngành thuộc SAA bắt đầu được thành lập để thoả mãn sự đa dạng về nghề nghiệp của các thành viên SAA.

Ngay từ đầu thành lập, sự phát triển lớn mạnh của SAA có công lao rất lớn của các thành viên, những người này thực sự có lòng đam mê nghề nghiệp. Nhưng vào những năm 1970, các yêu cầu về quản lý của tổ chức này được nâng cao và dẫn đến

việc cần phải thuê một ban điều hành và phải thành lập trụ sở. Hiện nay, ban điều hành bao gồm 12 thành viên và ngân sách hàng năm vào khoảng 1,2 triệu đôla.

Chiến lược phát triển được SAA đề ra vào năm 1993 đã khẳng định xu hướng và mục tiêu phát triển của tổ chức này là: Trong những năm gần đây, ban điều hành của SAA đã xem xét lại các chiến lược phát triển của mình do sự thay đổi quá nhanh của xã hội cũng như của nghề nghiệp. Trong số những ưu tiên phát triển hiện nay, cùng với việc tổ chức nhiều hoạt động quan trọng cho các thành viên (như tổ chức các cuộc họp hàng năm và xuất bản các ấn phẩm), SAA còn đưa ra nhiều hoạt động khác như: xây dựng chiến lược để mở rộng số lượng thành viên, giúp cho họ trở thành các chuyên gia trong lĩnh vực lưu trữ; mở rộng hơn nữa các hoạt động đào tạo thường xuyên kể cả hoạt động đào tạo từ xa và mở rộng thêm các nguồn hỗ trợ tài chính khác cho tổ chức.

Hiện nay, số lượng thành viên của SAA đã lên tới xấp xỉ 3100 cá nhân và 500 tổ chức. Tổ chức này còn duy trì nhiều văn phòng ở vị trí trung tâm của Chicago. SAA cổ vũ cho những nỗ lực sử dụng những tiến bộ mới nhất của công nghệ thông tin để có thể cung cấp nhiều hơn nữa thông tin cho người sử dụng. Đó cũng là một cách để phát huy giá trị của tài liệu lưu trữ cũng như của các lưu trữ viên.

Chính sách hoạt động của SAA

Theo chiến lược phát triển đề ra vào năm 1993 và một số chương trình hành động khác, SAA đã đưa ra tuyên ngôn cũng như sứ mệnh của tổ chức cho hiện tại cũng như cho tương lai.

Sứ mệnh: Hội các nhà lưu trữ Hoa Kỳ phục vụ các nhu cầu giáo dục và nhu cầu thông tin của hội viên, đồng thời quản lý tốt nhất các nghiệp vụ phân loại, bảo quản và khai thác sử dụng tài liệu lưu trữ quốc gia.

Để hoàn thành sứ mệnh trên, SAA đề ra các mục tiêu là:

Mục tiêu 1: Mở rộng tầm ảnh hưởng hoạt động của Hội trên các vấn đề quan trọng của lĩnh vực lưu trữ bằng việc hoạch

định chính sách, xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp với các đối tác và làm gia tăng sự quan tâm của xã hội đối với giá trị của tài liệu lưu trữ.

Mục tiêu 2: Tạo cơ hội để không ngừng phát triển về nghề nghiệp và nâng cao chất lượng của các chương trình đào tạo về lưu trữ do SAA hoặc các tổ chức khác tổ chức.

Mục tiêu 3: Khẳng định vị thế của SAA trong việc quản lý tài liệu điện tử bằng cách xây dựng kế hoạch và đảm nhận các nghiệp vụ cụ thể như phân loại, bảo quản và sử dụng tài liệu lưu trữ điện tử.

Mục tiêu 4: Mở rộng tầm ảnh hưởng của SAA bằng cách cải tổ tổ chức, phương pháp tuyên truyền và tài chính hoàn thành sứ mệnh và đạt được các mục tiêu chiến lược đã đề ra.

Các dịch vụ của SAA:

Trong rất nhiều hoạt động của SAA thì việc tổ chức dịch vụ dành cho các thành viên được tổ chức này hết sức chú trọng. Các dịch vụ này bao gồm:

- Hỗ trợ để cải thiện môi trường và điều kiện làm việc của các nhà lưu trữ. Điều kiện làm việc bao gồm cả sự thăng tiến trong nghề nghiệp, lương bổng và các phúc lợi khác.

- Xây dựng chiến lược mở rộng mạng lưới và phát triển hội viên; tổ chức thường xuyên các khoá đào tạo bổ trợ thông qua hệ thống các ấn phẩm và sách cẩm nang.

- Tiếp tục mở các hội thảo và các hoạt động nâng cao.

- Tiếp tục ủng hộ các diễn đàn của Chính phủ cũng như của cộng đồng – thay mặt cho các thành viên trong các vấn đề cơ bản như sở hữu trí tuệ, vấn đề bản quyền, giải quyết việc lộ bí mật thông tin và phá hoại tài liệu lưu trữ của liên bang, lạm dụng và lạm lộ bí mật đời tư, Luật tự do thông tin và một số vấn đề khác có ảnh hưởng đến nghề nghiệp của các nhà lưu trữ.

Trọng tâm của hợp phần dịch vụ của SAA được chia thành 3 phần: các bộ phận, uỷ ban thường trực và hội nghị bàn tròn. Các ban hoạt động thể hiện các lĩnh vực hoạt động chuyên môn và sở thích/sự quan tâm của các thành viên thường bao gồm các

vấn đề chuyên môn như: Bổ sung và xác định giá trị tài liệu, các sưu tập lưu trữ của các tôn giáo, lưu trữ của các doanh nghiệp, lưu trữ các trường học, lưu trữ tài liệu điện tử, tài liệu của chính phủ, kho bảo quản tài liệu, lưu trữ bảo tàng, lịch sử truyền miệng, bảo quản tài liệu, tài liệu nhìn... Mỗi ban hoạt động đều có ấn phẩm riêng và tổ chức họp, hội thảo riêng và thường xuyên trao đổi thông tin và ý tưởng nghề nghiệp có liên quan.

Các uỷ ban thường trực có hình thức hoạt động là hỗ trợ trong lĩnh vực tổ chức và một số hoạt động chuyên môn đặc biệt khác như: Trao đổi thông tin lưu trữ, trao thưởng, giáo dục, quản lý đạo đức và nghiệp vụ, tổ chức các cuộc họp hàng năm, hợp tác quốc tế về lưu trữ, quản lý thành viên...

Bàn tròn là các nhóm hoạt động chú trọng đến các lĩnh vực chuyên môn đa dạng khác và phục vụ thành viên bằng các hoạt động hỗ trợ như Nhà lưu trữ và Lưu trữ các màu sắc, Tài liệu lưu trữ ngành kiến trúc, Các nhà đào tạo về lưu trữ, Lịch sử lưu trữ, Quản lý lưu trữ, Tài liệu lưu trữ của Quốc hội, Tài liệu lưu trữ địa phương...

Về giáo dục

SAA luôn tự hào về những nỗ lực của mình trong việc cải thiện và mở rộng hoạt động đào tạo các nhà lưu trữ cho tương lai cũng như đưa ra nhiều chương trình huấn luyện cho những người đang làm việc trong lĩnh vực lưu trữ. Vào năm 1994, tổ chức này đề xuất ra tiêu chuẩn và đường lối cho việc đào tạo về lưu trữ cho các trường đào tạo chưa có chương trình đào tạo chuyên về lưu trữ. Những tài liệu này được cập nhật thường xuyên và được thay thế bằng cuốn *Những chỉ dẫn dành cho chương trình đào tạo đại học về lưu trữ* ban hành năm 2002. Tổ chức này luôn theo dõi các hoạt động đào tạo và thường xuyên cung cấp tài liệu để hoạt động đào tạo đạt được chất lượng cao. Nhiều cuộc hội thảo từ cấp độ bắt đầu đến trình độ cao được tổ chức tại nhiều nơi trên khắp đất nước. Một số hội thảo tiêu biểu như "Âm thanh và ánh sáng: Quản lý tài liệu nghe – nhìn trong các lưu trữ", "Kỹ thuật số hoá tài liệu"... đã được tổ chức.

Các cuộc họp hàng năm của SAA thường bao gồm 85 cuộc họp nhỏ về đào tạo, tọa đàm và hội thảo. SAA cũng là nhà phân phối cho hơn 120 cuốn sách chuyên khảo có chất lượng về những nghiệp vụ đặc biệt của công tác lưu trữ cũng như tự xuất bản rất nhiều đầu sách hướng dẫn, chuyên khảo có giá trị.

Ngoài ra, khi công nghệ ngày càng có nhiều tác động tới thông tin và hoạt động trao đổi thông tin thì SAA trở thành tổ chức tiên phong trong lĩnh vực điện tử, tham gia vào việc xác định các tiêu chuẩn/định mức và các phương pháp cần thiết cho việc hình thành, khai thác và bảo quản các tài liệu máy tính và một số loại hình tài liệu đặc biệt khác.

Với việc xuất hiện của kỹ thuật lưu trữ bằng CD-ROM, khai thác thông tin thư viện và thông tin tài liệu lưu trữ trên mạng toàn cầu Internet ngày càng gia tăng thì khả năng khai thác phổ biến tài liệu lưu trữ cho mọi đối tượng sử dụng ngày càng được được nâng cao hơn bao giờ hết. SAA là trung gian đại diện cho cả bên bảo quản/lưu trữ những tài liệu đó – chính là các nhà lưu trữ và người sử dụng những tài liệu ấy – chính là các học giả, các nhà quản lý, và công chúng khác. Công việc của SAA là tìm cách mở rộng tiềm năng khai thác các tất cả các loại hình tài liệu điện tử và lưu trữ tốt nhất những tài liệu ấy trong thế kỷ XXI.

Hoạt động xuất bản

SAA đã xuất bản khá nhiều sách và sách chuyên khảo về nhiều nghiệp vụ khác nhau của lưu trữ, cuốn có giá trị nhất là bộ sách *Những vấn đề cơ bản của lưu trữ* với 7 tập đã cung cấp những nền tảng cơ bản về lý luận và thực tiễn của lưu trữ học hiện đại. Những tập sách này nhằm giúp cho các nhà lưu trữ có thêm nhiều kiến thức và kỹ năng. Bên cạnh đó là các ấn phẩm có liên quan do các nhà xuất bản khác ấn hành. Các ấn phẩm này hiện đều có cả bản in lẫn bản điện tử.

Ngoài ra, SAA cũng có các ấn bản định kỳ như: *Các nhà lưu trữ Hoa Kỳ* (American Archivists). Tạp chí này là diễn đàn cho các nhà lưu trữ thuộc các nước Bắc Mỹ trao đổi

những vấn đề về lý luận và thực tiễn ở cả Hoa Kỳ và các nước khác thông qua các bài báo, các kết quả nghiên cứu trường hợp, bàn luận về các cuốn sách vừa xuất bản; Tờ tin *Toàn cảnh lưu trữ* được xuất bản mỗi tháng 2 số giúp các thành viên cập nhật những thông tin hoạt động của SAA cũng như kết quả quản lý của ban điều hành, của các uỷ ban, và các nhiệm vụ tiếp theo. Tờ tin này cũng cung cấp những vấn đề mới về lưu trữ trong phạm vi quốc gia, khu vực và toàn thế giới cũng như thông báo các sự kiện sẽ diễn ra, các giải thưởng, các suất học bổng và tuyển nhân viên.

Danh bạ các thành viên: Danh sách thành viên của SAA gồm tên, cơ quan đang làm việc, số điện thoại, số fax, địa chỉ thư điện tử và một số thông tin khác.

Thư mục về đào tạo lưu trữ của Hoa Kỳ và Canada bao gồm các khoá học thường xuyên ở Hoa Kỳ và Canada cũng được thông báo 2 năm 1 lần (every other year).

Bản tin tuyển nhân viên cung cấp thông tin về việc tuyển dụng lao động lưu trữ được ấn bản 2 tháng 1 lần.

Tương lai của SAA

Cuộc sống không thay đổi một cách ngẫu nhiên mà đều có nguyên do nhất định. Sự đổi mới cũng không phải tự nhiên mà có, mà đều xuất phát từ sự trân trọng quá khứ và được tương lai chấp cánh thêm. Vai trò, trách nhiệm của các nhà lưu trữ đã được đánh giá đúng mức trong thế kỷ XX do sự gia tăng nhận thức về giá trị của tài liệu lưu trữ, do sự phát triển/gia tăng/ đa dạng hoá của các vấn đề trong quản lý lưu trữ, sự tiến bộ của công nghệ và sự gia tăng không ngừng của nhu cầu sử dụng thông tin, trong đó có thông tin tài liệu lưu trữ.

Trong xu hướng đó có rất nhiều vấn đề cần tháo gỡ, nhiều câu hỏi cần được tiếp tục trả lời. Nếu phần lớn tri thức của con người đã được vi tính hoá - thậm chí được lưu trữ bằng loại công nghệ chưa hề biết tới, thì vấn đề đó có ảnh hưởng như thế nào đến việc tiếp cận và hiểu thấu những vấn đề phức tạp đã tạo nên nền văn minh của chúng ta? Phải chăng, máy tính chỉ đơn thuần là một nơi lưu trữ tài liệu, theo cách

nào đó không khác gì nhiều so với việc lưu trữ "trong các thùng/hộp đựng bằng kim loại" từng được sử dụng ở bang Ohio từ những năm 1800? Máy tính có tạo khó khăn cho cách làm xưa nay của chúng ta hay có mối liên hệ nào đó?

Năm 1950, Waldo Gifford Leland (1879 - 1966, nhà Sử học và Lưu trữ học, là người có công trong việc thành lập Lưu trữ Quốc gia Hoa Kỳ - ND) đã viết trong cuốn Các nhà lưu trữ Hoa Kỳ "mục đích cuối cùng của việc bảo quản và quản lý các tài liệu công phải đi trước việc cải tiến phương pháp quản lý và tạo thuận lợi cho công việc của nhà nước. Mục đích cuối cùng ấy là phải làm cho tài liệu lưu trữ có ích cho thế hệ hiện tại trong việc hiểu biết một cách lâu dài và chính xác về quá khứ và cho các thế hệ tương lai cũng có những hiểu biết tương tự về quá khứ mà hiện tại của chúng ta là một phần của quá khứ ấy..."

Như vậy có thể nói *Hội các nhà lưu trữ Hoa Kỳ* đã có bề dày trong lịch sử tổ chức và đa dạng trong việc tổ chức các hoạt động hỗ trợ nghề nghiệp. Tinh tương tác trong hoạt động chuyên môn của các hội viên được đề cao thông qua rất nhiều hội thảo, tọa đàm khoa học. Một điều dễ nhận thấy là SAA cũng rất quan tâm đến hoạt động huấn luyện, đào tạo, nâng cao nghiệp vụ cho hội viên và có sự liên kết chặt chẽ với các cơ sở đào tạo về lưu trữ trong như một trong những đóng góp của Hội với sự nghiệp đào tạo chung của Hoa Kỳ, phù hợp với kế hoạch phát huy ảnh hưởng của Hội đối với xã hội cũng như là cách để tổ chức này phát triển hội viên của mình. Những thông tin cơ bản trên đây về lịch sử tổ chức và hoạt động của *Hội các nhà lưu trữ Hoa Kỳ* - một tổ chức nghề nghiệp uy tín và có nhiều ảnh hưởng không chỉ trong lĩnh vực lưu trữ mà còn tới cả chính quyền Hoa Kỳ rất đáng để các tổ chức xã hội - nghề nghiệp tương tự của các nước trên thế giới, trong đó có Việt Nam tham khảo và học hỏi./.

ThS. Đào Đức Thuận, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội (Lược dịch từ website: www.archivists.org)